

Tale på valg møte i Stalin-kretsen i byen Moskva

Teksten er henta fra "Lenin Utvalgte Verker i 12 bind, bind 1" utgitt av Forlaget Oktober i 1977.

11. september 1937 i Det store teateret

Kamerater! Jeg hadde egentlig ikke tenkt å tale. Men den høyt akta kameraten vår, Nikita Sergejevitsj¹, har så å si slept meg hit på møtet med makt. Hold nå en god tale, sa han. Hva skal jeg tale om? Hva slags tale skal det være? Alt som trengs å bli sagt før valget, er jo sagt om og om igjen i de talene som de ledende kameratene våre, Kalinin, Molotov, Vorosjilov, Kaganovitsj og mange andre ansvarlige kamerater har holdt. Hva mer kan en føye ti! disse talene?

Det blir sagt at folk gjerne vil ha ei forklaring på noen av problema i valgkampen. Hvilke forklaringer på hvilke problem? Alt som kan forklares, er jo forklart om og om igjen i de kjente oppropa fra bolsjevikpartiet, det kommunistiske ungdomsforbundet, landsrådet for fagforeningene, gass- og luftvernforbundet og komiteen for fysisk fostring. Hva mer kan jeg føye til disse forklaringene?

Sjøl sagt kan jeg holde en liten lett tale om alt og ingenting. (Munterhet) Det er mulig at en slik tale ville more publikum. Det blir sagt at det ikke bare er i de kapitalistiske landa det fins mestere i slike taler, men også her i Sovjetlandet. (Latter, applaus) Men for det første er jeg ikke noen mester i slike taler. Og for det andre: Er det umaken verdt å drive med underholdning nå, når alle vi bolsjeviker er nedsylta i arbeid «til oppover ørene», som det heter? Jeg trur ikke at det er

umaken verdt.

Det er klart at en ikke kan holde noen god tale under slike omstendigheter.

Men når jeg likevel er kommet opp på talerstolen, må jeg sjølsagt si noe på et eller annet vis. (*Sterk applaus*) Jeg vil først og fremst takke velgerne (*applaus*) for den tilliten de har vist meg.

Jeg er blitt stilt opp som kandidat til valget, og valgkommisjonen i Stalin-kretsen i sovjethovedstaden har registrert meg som kandidat. Det er en stor tillit, kamerater. Jeg må overbringe dere en varm bolsjevikisk takk for den tilliten dere har vist bolsjevikpartiet som jeg er medlem av, og meg personlig – som representant for dette partiet. (*Sterk applaus*)

Jeg veit hva den tilliten betyr. Jeg blir sjølsagt pålagt nye ekstra plikter, og altså et nytt, ekstra ansvar. Nåja, vi bolsjeviker har jo ikke akkurat for vane å nekte å ta på oss et ansvar. Jeg påtar meg det med glede. (*Stormende, langvarig applaus*)

For mitt eget vedkommende vil jeg gjerne forsikre dere, kamerater, at dere rolig kan stole på kamerat Stalin, (*Stormende, langvarig jubel. Roping fra salen: «Vi slutter alle opp om kamerat Stalin!»*) Dere kan rekne med at kamerat Stalin vil forstå å skjøtte plikta si overfor folket (*applaus*), overfor arbeiderklassen (*applaus*), overfor bøndene (*applaus*), overfor de intellektuelle. (*Applaus*)

Videre vil jeg ønske dere til lykke med den kommende folkefestdagen, kamerater. Den dagen da Det øverste sovjet i Sovjetunionen skal bli valgt. (*Sterk applaus*) Det kommende valget er ikke rett og slett et valg, kamerater. Det er en virkelig folkefest for arbeiderne våre, bøndene våre, de intellektuelle. (*Stormende applaus*) Verden har aldri opplevd et slikt virkelig fritt og virkelig demokratisk valg tidligere

– aldri! Historia kjenner ikke til noe liknende eksempel. (Applaus) Her dreier det seg ikke om at det vil bli holdt alminnelige, like, hemmelige og direkte valg, sjøl om dette har stor betydning i og for seg. Det dreier seg om at valga hos oss blir gjennomført så fritt og demokratisk som det overhodet er mulig, sammenlikna med valga i et hvilket som helst land i verden. Det blir også holdt alminnelige valg i noen kapitalistiske land, i de såkalte demokratiske landa. Men hvilke forhold blir de holdt under? De blir holdt under forhold som er prega av klassekonflikter, klassefiendskap, valgpress fra kapitalistene, godseierne, bankdirektørene og andre kapitalistiske haier si side. Vi kan ikke kalle slike valg fullstendig frie og fullstendig demokratiske, sjøl når de er alminnelige, like, hemmelige og direkte.

Her i landet vårt blir valga derimot holdt under helt andre forhold. Vi har ingen kapitalister og ingen godseiere, med andre ord ikke noe valgpress på de eiendomsløse klassene fra de besittende klassenes side. Her foregår valga under forhold som er prega av samarbeid mellom arbeidere, bøndene og de intellektuelle, av gjensidig tillit mellom dem. Jeg kunne si forhold som er prega av gjensidig vennskap, fordi vi ikke har noen kapitalister, godseiere og ingen utbytting, og ingen kan virkelig legge press på folket lenger for å forvrengne dets vilje.

Derfor er valga våre de eneste virkelig frie og virkelig demokratiske valga i hele verden. (*Sterk applaus!*)

Slike frie og virkelig demokratiske valg kan bare bli gjennomført der den sosialistiske ordninga har seira, nettopp på grunnlag av at sosialismen ikke bare er under oppbygging hos oss, men alt er blitt sjølve livet, det daglige livet til folket. For ti år siden kunne vi diskutere om sosialismen kunne bli bygd hos oss eller ikke. Nå er dette ikke lenger noe diskusjonsemne. Nå er dette et spørsmål om kjensgjerninger, det gjelder det levende livet, den daglige tilværelsen. Det er blitt noe som gjennomsyrrer hele folkelivet. Vi arbeider på

fabrikkene og i verkstedene våre uten kapitalister. Arbeidet blir leda av mennesker som kommer fra folket. Hos oss blir dette kalt sosialisme i praksis. De som dyrker jorda, arbeider på markene våre uten godseiere og kulakker. Arbeidet blir leda av mennesker som kommer fra folket. Det blir kalt sosialisme i hverdagslivet hos oss, det blir kalt et fritt sosialistisk liv.

På dette grunnlaget er det hos oss blitt til nye, virkelig frie og virkelig demokratiske valg, valg som er uten sidestykke i menneskehetens historie.

Hvorfor skulle en så ikke ønske dere til lykke med denne folkefestdagen, valgdagen til Det øverste sovjet i Sovjetunionen!. (*Stormende jubel fra hele salen*)

Deretter vil jeg gi dere et råd, kamerater. Et råd fra en kandidat til velgerne sine. Hvis en ser på de kapitalistiske landa, så finner en der noen eiendommelige, jeg må si nokså merkelige forhold mellom de deputerte og velgerne. Mens valga står på, er de deputerte svært elskverdige mot velgerne, smisker med dem, sverger truskap overfor dem og gir dem alle slags løfter. Det ser ut som om de deputerte er helt avhengige av velgerne. Men så snart valga er over og kandidatene er blitt deputerte, forandrer de gjensidige forholda seg fullstendig. Mens det tidligere så ut som om de deputerte var avhengige av velgerne, viser det seg nå at de er helt uavhengige. I fire til fem år, dvs. helt fram til neste valg, føler den deputerte seg helt fri, helt uavhengig av folket, av velgerne sine. Han kan gå over fra den ene leiren til den andre, han kan avvike fra den riktige vegen og slå inn på den feilaktige. Han kan til og med rote seg bort i affærer som er ganske lyssky, han kan gjøre de krumspringa han finner for godt. Kort sagt – han er uavhengig.

Kan vi kalle slike forhold for normale? Ikke på noe vis, kamerater. Forfatninga vår tar nettopp hensyn til denne omstendigheten. Det er fastsatt ved lov at velgerne har rett

til å avsette representantene sine før valgperioden er utløpt, dersom de begynner å skeie ut, kommer på avveger, glømmer at de er avhengige av folket, av velgerne.

Dette er ei ypperlig lov, kamerater. Den deputerte skal vite at han er folkets tjener, folkets utsending i Det øverste sovjet, og han skal følge den linja som folket har gitt ham beskjed om. Hvis han kommer på avveger, har velgerne rett til å kreve nyvalg, og de har rett til å sende den deputerte som har kommet på avveger dit peppern gror. (Latter og applaus) Det er ei ypperlig lov. Rådet mitt, rådet fra en kandidat til velgerne sine, går ut på å huske denne velgerretten, nemlig retten til å avsette deputerte før valgperioden er ute, holde øye med de deputerte, kontrollere dem. Og hvis de finner på å avvike fra den riktige vegen, har folket rett til å kvitte seg med dem og kreve nyvalg. Regjeringa har plikt til å skrive ut nyvalg. Rådet mitt går ut på at dere husker denne lova og bruker den om det blir nødvendig.

Til slutt enda et råd fra en valgkandidat til velgerne sine.

Hva skal en kreve av representantene sine reint allment, om en tar de mest grunnleggende krava blant alle mulige krav?

Velgerne, folket, må kreve at de deputerte alltid er på høyde med oppgava si, at de ikke synker ned på den politiske spissborgerens nivå i arbeidet sitt, at de blir på sin post som politikere av Lenins type. Videre at de skal være like klare og faste politikere som Lenin var det (applaus), at de skal være like uredde i kampen og like skånselløse mot fiendene av folket som Lenin var det... (applaus), at de skal handle uten panikk, uten den minste antydning til panikk når situasjonen blir tilspissa og det dukker opp en eller annen fare i horisonten, at de skal være like fri for enhver antydning til panikk som Lenin var det. (Applaus) Videre må folket kreve at de skal være like kloke og omtenkssomme som Lenin var det når de skal avgjøre kompliserte spørsmål der det blir krevd allsidig orientering og allsidig drøfting av alt

som taler for og imot (*applaus*), at de skal være like sannferdige og ærlige som Lenin var (*applaus*), at de skal elske folket sitt like høyt som Lenin elsket det. (*Applaus*)

Kan vi si at alle kandidatene til valget er nettopp slike politikere? Det vil jeg ikke påstå. Det fins mange slags mennesker, det fins mange slags politikere. Det fins folk som en ikke kan si noe om, dvs. hva de er – om de er gode eller dårlige, modige eller feige, vilkårløst for folket eller på parti med folkets fiender. Det fins slike mennesker og det fins slike politikere. Vi har dem hos oss også, blant bolsjevikerne. Dere veit sjøl, kamerater, at en familie har sine svarte får, (*Latter, applaus*) Den store russiske forfatteren Gogol har sagt noe svært treffende om slike folk, nemlig de ubestemmelige, som minner mer om politiske spissborgere enn om politiske bevisste personligheter, mennesker av en ubestemmelig, utflytende type: «Ubestemmelige mennesker, de er verken det ene eller det andre, en kan ikke bli klok på dem, de er alt og ingenting.» (*Latter og applaus*) Ute blant folket heter det også svært treffende om slike mennesker og politikere: «Han er jo verken fugl eller fisk» (*alminnelig latter og applaus*), «ikke lys for Vårherre, ikke ildrake for D jevelen», (*Alminnelig latter og applaus*)

Jeg kan ikke si helt bestemt om det ikke fins slike folk blant kandidatene (som jeg sjølsagt ber så mye om unnskyldning for), og blant politikerne våre. Det vil si folk som mest av alt minner om politiske spissborgere, folk som etter sin karakter og fysiognomi² minner om den typen mennesker som det heter om ute blant folket: «Ikke lys for Vårherre, ikke ildrake for Djevelen». (*Alminnelig latter og applaus*)

Jeg skulle ønske, kamerater, at dere vil øve systematisk innflytelse på kandidatene deres, og legge dem på hjertet at de skal ha Lenins store forbilde for øye og ta Lenin til mønster på alle måter. (*Applaus*)

Gjøremåla til velgerne er ikke slutt med valget. De fortsetter

i hele den perioden som vedkommende øverste sovjet er valgt for. Jeg har alt snakka om den lova som gir velgerne rett til å avsette representantene sine før valgperioden er utløpt, så sant de avviker fra den riktige vegen. Plikta og retten til velgerne består altså i at de har representantene sine under stadig kontroll, og innprenter dem at de ikke under noen omstendigheter må synke ned til den politiske spissborgerens nivå. Velgerne må innprente dem at de skal være slik den store Lenin var. (*Applaus*)

Det var det andre rådet mitt til dere, kamerater. Rådet fra en kandidat til velgerne sine. (*Stormende, langvarig applaus. Alle reiser seg og snur seg mot regjeringslosjen, der kamerat Stalin tar plass under hurra- og leverop.*)

J. Stalin,

Pravda nr. 340,

12.desember 1937.